SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS

2013 m. birželio 21 d.

kuriuo nustatoma, kad Belgija nesiėmė veiksmingų priemonių atsižvelgdama į 2009 m. gruodžio 2 d. rekomendaciją

(2013/369/ES)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 126 straipsnio 8 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

(1) pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 126 straipsnį valstybės narės turi vengti perviršinio valdžios sektoriaus deficito;

(2) Stabilumo ir augimo pakto pagrindinis tikslas yra patikimi valstybės finansai – priemonė sudaryti geresnes sąlygas kainų stabilumui ir dideliam tvariam augimui, leidžiančiam kurti naujas darbo vietas. Stabilumo ir augimo pakto dalis – 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo [1], kuris priimtas siekiant skatinti kuo greičiau ištaisyti perviršinį valdžios sektoriaus deficitą;

(3) 2009 m. gruodžio 2 d. pagal SESV 126 straipsnio 6 dalį Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, nusprendė, kad Belgijoje susidarė perviršinis deficitas [2]. Tą pačią dieną pagal SESV 126 straipsnio 7 dalį Taryba, taip pat remdamasi Komisijos rekomendacija, priėmė rekomendaciją Belgijos valdžios institucijoms vidutinės trukmės laikotarpiu imtis veiksmų, kad ne vėliau kaip 2012 m. deficitas būtų sumažintas ir nesiektų 3 % BVP (2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendacija);

(4) siekiant patikimai ir tvariai sumažinti valdžios sektoriaus deficitą, kad jis nesiektų 3 % BVP, Belgijos valdžios institucijoms konkrečiai rekomenduota a) 2010 m. įgyvendinti deficitą mažinančias priemones, kaip planuota 2010 m. biudžeto projekte, ir didinti planuotas fiskalines pastangas 2011 m. ir 2012 m.; b) 2010 m.–2012 m. laikotarpiu užtikrinti ¾ % BVP vertės vidutines metines fiskalines priemones, kurios taip pat turėjo padėti užtikrinti, kad bendrosios skolos santykis vėl imtų mažėti ir tinkamu tempu artėtų prie pamatinės vertės, atkuriant tinkamą pirminio pertekliaus lygį; c) aiškiai nurodyti priemones, reikalingas perviršiniam deficitui ištaisyti ne vėliau kaip 2012 m., jei susiklostys palankios ciklo sąlygos, ir sparčiau mažinti deficitą, jei ekonominės ar biudžeto sąlygos būtų geresnės, negu buvo numatyta rengiant perviršinio deficito procedūros (PDP) rekomendacijas; ir d) sugriežtinti stebėsenos mechanizmus, kad būtų užtikrintas fiskalinių tikslų laikymasis. Savo rekomendacijose Taryba nustatė 2010 m. birželio 2 d. terminą, iki kurio reikia imtis veiksmingų priemonių, atsižvelgiant į Reglamento (EB) Nr. 1467/97 3 straipsnio 4 dalies nuostatas;

(5) pagal Komisijos tarnybų 2009 m. rudens prognozę, kuria pagrįsta 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendacija, buvo numatyta, kad Belgijos ekonomika 2010 m. augs 0,6 %, o 2011 m. – 1,5 %. Tas prognozės laikotarpis 2012 m. neapima, tačiau darant prielaidą, kad didelis neigiamas gamybos apimties atotrūkis iki 2015 m. bus laipsniškai panaikintas, 2012 m. buvo numatytas didesnis augimas negu 2011 m. 2010 m. BVP augimas buvo iš esmės didesnis nei numatytas toje prognozėje; 2011 m. jis buvo šiek tiek didesnis už numatytą 1,5 %, o 2012 m. Belgijos ekonomika susitraukė 0,2 %;

(6) 2010 m. birželio 15 d. Komisija padarė išvadą, kad, remiantis Komisijos tarnybų 2010 m. pavasario prognoze, Belgija ėmėsi veiksmingų priemonių, atsižvelgdama į 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendaciją, kad sumažintų savo valdžios sektoriaus deficitą, kad jis nesiektų 3 % BVP pamatinės vertės, ir todėl, Komisijos nuomone, tuo metu nereikėjo imtis jokių papildomų PDP veiksmų;

(7) remiantis Komisijos tarnybų 2011 m. rudens prognoze, buvo aiškiai matyti, kad gali būti nesilaikoma 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendacijos, atsižvelgiant į vis

[1] OL L 209, 1997 8 2, p. 6.
[2] OL L 125, 2010 5 21, p. 34. Visi su Belgijos perviršinio deficito procedūra susiję dokumentai pateikti adresu http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/belgium_en.htm.

dar didelį perviršį, viršijantį 3 % BVP deficito ribą, artėjant nustatytam terminui, į tai, kad nebuvo 2012 m. biudžeto ir į tai, kad iki to laiko dėtos fiskalinės pastangos nesiekė rekomenduoto lygio. Todėl Komisija išreiškė susirūpinimą ir paragino Belgiją laiku imtis reikiamų priemonių, kad nereikėtų sugriežtinti jos PBP. 2011 m. gruodžio mėn. naujai sudaryta Belgijos vyriausybė priėmė biudžeto projektą. 2012 m. sausio 11 d. Komisija padarė išvadą, kad, remiantis tuo metu galiojusiu makroekonominiu scenarijumi (0,9 % augimo projekcija pagal Komisijos tarnybų 2011 m. rudens prognozę), biudžeto konsolidavimo priemonėmis ir papildomu lėšų įšaldymu, 2012 m. deficitas sieks 2,9 % BVP. Todėl, Komisijos nuomone, tuo metu nereikėjo imtis jokių papildomų veiksmų pagal Belgijos PDP;

(8) naujai įvertinus priemones, kurių Belgija ėmėsi perviršiniam deficitui ne vėliau kaip 2012 m. ištaisyti, atsižvelgdama į 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendaciją, daromos šios išvados:

— pagal PDP pranešus apie 2012 m. valdžios sektoriaus deficitą ir Komisijai (Eurostatui) jį patvirtinus, 2012 m. deficitas pasiekė 3,9 % BVP. Iš dalies tą lėmė poreikis 2012 m. pabaigoje skubiai rekapitalizuoti bankų grupę „Dexia“ – tai turėjo neigiamą 0,8 % BVP poveikį valdžios sektoriaus deficitui. Tačiau net ir be šios operacijos terminas būtų buvęs pradelstas ir deficitas būtų buvęs 3,2 % BVP, neįskaitant vienkartinio neigiamo tos operacijos poveikio. Be to, 2012 m. biudžete buvo numatytos apie 0,4 % BVP vertės esminės vienkartinės deficito mažinimo priemonės;

— pirminis balansas pagerėjo: deficitas sumažėjo nuo 1,9 % BVP 2009 m. iki 0,4 % BVP 2010 m. ir 2011 m. liko maždaug stabilus. 2012 m. pirminio deficito padėtis pablogėjo: jis padidėjo iki 0,5 % dėl „Dexia“ rekapitalizavimo poveikio, be šios operacijos pirminis balansas būtų buvęs 0,3 % BVP perteklius;

— apskaičiuota, kad nuo 2010 m. vidutinės metinės fiskalinės priemonės sudarys 0,3 % BVP, t. y. daug mažiau nei ¾ % BVP, kaip rekomendavo Taryba. Be to, atlikus koregavimą dėl patikslinto potencialaus gamybos apimties augimo poveikio ir pajamų kitimo, pakoreguotos vidutinės fiskalinės priemonės nesudaro pusės rekomenduojamo dydžio. Pagal skaičiavimo metodą „iš apačios į viršų“ bendras nuolatinių diskrecinių priemonių poveikis 2010 m.–2012 m. sudarys apie 2 % BVP. Šis skaičiavimo metodas apima tiek deficito mažinimo priemones, tiek išlaidų didinimą, kurį šiek tiek lėmė ankstesni politiniai sprendimai (tokie, kaip socialinių išmokų koregavimas, sparčiai didėjančios atlyginimų subsidijos bendrovėms) ir kuris iš dalies atsvėrė konsolidavimo pastangas. Be to, šių 2 % BVP vertės diskrecinių priemonių poveikis buvo nepakankamas, kad būtų galima kompensuoti dėl gyventojų senėjimo savaime didėjančią viešųjų išlaidų tendenciją ir kartu pasiekti rekomenduojamą struktūrinio balanso pagerėjimą konsolidavimo laikotarpiu;

— 2010 m. Belgijoje buvo dideliu mastu įgyvendinamos planuotos deficito mažinimo priemonės – tai lėmė struktūrinį ½ % BVP pagerėjimą, iš kurio ¼ procentinio punkto nulėmė didelis palūkanų išlaidų sumažėjimas. Nominalusis deficitas sumažėjo nuo 5,6 % BVP 2009 m. (kurį sudarė 0,6 procentinio punkto neigiamų vienkartinių veiksnių) iki 3,8 % BVP, t. y. dėl geresnių nei numatyta makroekonominių rezultatų jis daug mažesnis nei 4,8 % BVP tikslas, kuri Belgijos valdžios institucijos planavo 2010 m. sausio mėn. Stabilumo programoje. 2010 m. BVP padidėjo 2,4 %, palyginti su 0,6 % augimo lygiu, numatytu 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendacijos rengimo metu;

— nepaisant palyginti palankių makroekonominių 2011 m. pirmojo pusmečio sąlygų (1,8 % metinis BVP augimas), nominalus balansas tais metais sumažėjo tik minimaliai, iki 3,7 % BVP, palyginti su 2011 m. Stabilumo programoje numatytu 3,6 % BVP tikslu. 2011 m. struktūrinio balanso padėtis pablogėjo 0,1 %. Taigi Belgija nepasinaudojo palyginti palankiu ekonominiu laikotarpiu savo deficitui sumažinti iš dalies dėl politinės aklavietės federaliniu lygiu nuo 2010 m. birželio mėn. rinkimų iki 2011 m. gruodžio mėn.;

— 2011 m. gruodžio mėn. naujai sudaryta Belgijos vyriausybė į 2012 m. biudžetą įtraukė keletą konsolidavimo priemonių, kurių vertė, remiantis biudžetu ir 2011 m.–2015 m. Stabilumo programa, buvo apie 3 % BVP. 2012 m. kovo ir spalio mėn. imtasi papildomų priemonių, siekiant kompensuoti neigiamą ekonomikos sulėtėjimo poveikį biudžetui. 2012 m. pabaigoje Belgijos ir Prancūzijos vyriausybės turėjo padidinti bankų grupės „Dexia“ kapitalą, kad ištaisytų neigiamą grynąją turto poziciją ir sudarytų sąlygas tinkamai pertvarkyti grupę, kad ji galėtų vykdyti tolesnę veiklą. Belgijai tai turėjo vienkartinį neigiamą 0,8 % BVP poveikį deficitui. Be to, nepaisant sugriežtintos stebėsenos mechanizmo, ekonomikos nuosmukis paveikė valdžios sektoriaus pajamas daugiau nei tikėtasi – susidarė 2,7 % BVP federalinio lygio deficitas (neįskaitant „Dexia“ operacijos poveikio), palyginti su 2,4 % tikslu. Be to, iš 2013 m. balandžio mėn. PDP pranešimo paaiškėjo, kad vietos valdžia nepasiekė savo deficito tikslo (–0,3 % BVP vietoj –0,2 %), šią padėtį tik iš dalies kompensavo geresnis nei numatytas regionų ir bendruomenių rezultatas (–0,1 % BVP vietoje –0,2 %). Apskaičiuota, kad 2012 m. struktūrinio biudžeto balansas pagerėjo

½ procentinio punkto BVP. Didelio masto vyriausybės priemones iš dalies atsvėrė didėjančios palūkanų išlaidos, neigiamas automatinio atlyginimų ir socialinių išmokų indeksavimo, susijusio su ankstesne infliacija, poveikis ir smarkiai padidėjusios pensijų išlaidos;

— valstybės skola išaugo nuo 84,0 % BVP 2007 m. iki 99,6 % BVP 2012 m. Deficito ir BVP dinamika sudaro apie 6,5 procentinio punkto padidėjimo, o išorės veiksniai – apie 9 procentinius punktus, daugiausia dėl su finansų sektoriumi susijusių gelbėjimo operacijų nuosavo kapitalo injekcijų pavidalu;

(9) Belgija ėmėsi tam tikrų priemonių, kad sugriežtintų stebėsenos mechanizmus ir užtikrintų, kad būtų laikomasi fiskalinių tikslų, pvz., 2010 m. įsteigė stebėsenos komitetą, o 2012 m. sugriežtino biudžeto vykdymo stebėseną. Tačiau siekiant pakoreguoti fiskalinę sistemą, kad biudžetiniai tikslai būtų privalomi federaliniu ir subfederaliniu lygiais, ir padidinti dalijimosi našta ir atskaitomybės skaidrumą visuose valdžios sektoriaus lygmenyse, reikšmingos pažangos nepadaryta;

(10) galima daryti išvadą, kad Belgija nepakankamai atsižvelgė į 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendaciją. Belgija neištaisė savo perviršinio deficito 2012 m. Fiskalinių priemonių imtasi daug mažiau nei rekomendavo Taryba, o 2011 m. jų nesiimta visiškai,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Belgija nesiėmė veiksmingų priemonių, atsižvelgdama į 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendaciją.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Belgijos Karalystei.

Priimta Liuksemburge 2013 m. birželio 21 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. NOONAN